

PROKURATUUR

Kriminaalmenetluse lõpetamise määrus

Koostamise kuupäev ja koht:	08.10.2025, Tallinn
Koostaja ametinimetus ja nimi:	abiprokurör Margaret Beres
Ametiasutuse nimi:	Riigiprokuratuur
Kriminaalasja number:	23913000045
Kuriteo kvalifikatsioon:	KarS § 91 ¹ lg 1
Kahtlustatava nimi (isikukood):	Xxxxxx Xxxxxxxx (isikukood xxxxxxxxxxxx)
Kuriteo toimepanemise aeg:	07.06.2022-13.07.2022

Lühiülevaade Xxxxxx Xxxxxxxx esitatud kahtlustusest:

Xxxxxx Xxxxxxxx on alus kahtlustada KarS § 91¹ lg-s 1 sätestatud kuriteo toimepanemises, s.o. välisriigi agressiooniakti toetamises. KarS § 91 lg 3 kohaselt loetakse agressiooniaktiks ühe riigi poolt rahvusvahelise õigusega vastuolus olevat relvajõu kasutamist teise riigi suhtes. Alates 24.02.2022. aastast kuni käesolevani kasutab Vene Föderatsiooni Ukraina riigi vastu rahvusvahelise õigusega – sealhulgas Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikirja artikli 2 punkti 4 kui ka rahvusvahelise tavaõigusega – vastuolus olevat relvajõudu ning paneb sellega toime agressiooniakti. Alates 08.05.2022. aastast on KarS §-s 91¹ lähtuvalt Eesti Vabariigis keelatud agressiooniakti toimepaneva välisriigi relvajõududega või välisriigi agressiooniaktis osaleva muu relvastatud üksusega liitumine, välisriigi agressiooniakti toimepanemises või ettevalmistamises osalemine või välisriigi agressiooniakti teadvalt vahetu toetamine, sealhulgas rahastamine.

Xxxxxx Xxxxxxxx, viibides Eesti Vabariigis, tegi 07.06.2022, 30.06.2022 ning 13.07.2022 oma Bitcoin'i kontolt annetusi Bitcoin'i aadressile, mis on seotud organisatsiooniga Xxxx, mis tegeleb Vene Föderatsiooni poolt okupeeritud Ukrainas Vene Föderatsiooni armeele relvakonfliktis vajaliku varustuse hankimisega, sealhulgas kutsub Xxxx suhtlusvõrgustiku Telegram kanalites avalikult üles tegema Vene armee toetamiseks annetusi samale Bitcoin'i aadressile. Viidatud kuupäevadel tehtud annetused vastasid igal eraldiseisval juhul 0,0008 Bitcoinile, s.o. vastavalt muutuvale väärtusele 23,30 eurot, 15,20 eurot ning 16,10 eurot. Xxxxxx Xxxxxxxx tegevus on kvalifitseeritav KarS § 91¹ lg 1 järgi.

Menetluse lõpetamise põhjendus:

Prokuratuur, olles tutvunud kriminaalasja materjalidega, leiab, et Xxxxxx Xxxxxxxx esitatud kahtlustus on põhjendatud ning tema süü on tõendatud. Samuti leiab prokuratuur, et käesolevas kriminaalasjas esinevad alused kriminaalmenetluse lõpetamiseks Xxxxxx Xxxxxxxx suhtes KrMS § 202 alusel. KrMS § 202 lõike 1 kohaselt võib prokuratuur kahtlustatava või süüdistatava nõusolekul taotleda, et kohus kriminaalmenetluse lõpetaks, kui kriminaalmenetluse ese on teise astme kuritegu ja selles kahtlustatava või süüdistatava isiku süü ei ole suur ning ta on heastanud või asunud heastama kuriteoga tekitatud kahju ja tasunud kriminaalmenetluse kulud või võtnud endale kohustuse tasuda kulud ning kui kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi. KrMS § 202 lg-st 7 tuleneb, et kui kriminaalmenetluse esemeks on teise astme kuritegu, mille eest karistusseadustiku eriosa ei näe karistusena ette vangistuse alammäära või näeb karistusena ette ainult rahalise karistuse, võib kriminaalmenetluse lõpetada ja kohustused määrata prokuratuur. Xxxxxx Xxxxxxxx on nõus menetluse lõpetamisega otstarbekuse kaalutlusel ning avaldas seda 05.08.2025 ülekuulamisel.

Käesolevas kriminaalasjas on etteheidetavate süüteo näol tegemist teise astme kuriteoga, mille eest karistusseadustiku eriosa ei näe ette vangistuse alammäära. Seega on täidetud esimene KrMS § 202 kohaldamise eeldus, kuivõrd Xxxxxx Xxxxxxxx etteheidetav tegu on lähtuvalt selle sanktsiooniliigist

ja -määrast käsitatav II astme kuriteona, millise puhul on seadusandja pidanud võimalikuks kaaluda kriminaalmenetluse lõpetamist otstarbekuse kaalutlusel prokuratuuri määrusega.

Järgneva kohaldamise eeldusena näeb KrMS § 202 ette, et kahtlustatava isiku süü ei ole suur. Süü suuruse hindamisel arvestatakse eelkõige isiku panust kuriteo toimepanemisel, tahtluse või ettevaatamatuse astet, tekitatud kahju liiki ja suurust, karistust kergendavaid ja raskendavaid asjaolusid. Eelnevat ning kriminaalasja raames kogutud tõendeid arvesse võttes, leiab prokurör, et XXXXXX XXXXXXXX süü ei ole käesoleval juhul ülemäära suur. Süü suuruse hindamisel arvestab prokurör asjaolu, et XXXXXX XXXXXXXX rahaline panus teo toimepanemisel ei olnud suur. Kokku annetas XXXXXX XXXXXXXX ajavahemikul 07.06-13.07.2022 Vene Föderatsiooni agressiooniaktis Ukraina riigi vastu osalevale organisatsioonile XXXX 0,0024 Bitcoini ehk 54,60 eurot. Samuti tuleb süü suuruse hindamisel arvesse võtta, et kahtlustatav mõistab oma teo keelatud ning väljendab negatiivset suhtumist Vene Föderatsiooni agressiooniakti. Lisaks, XXXXXX XXXXXXXX on varem kriminaalkorras karistamata ning tema suhtes ei ole menetluses teisi kriminaalasju. Samuti puuduvad tal kehtivad väärtekaristused. Nimetatud asjaolud viitavad kahtlustatava eelnevale õiguskuulekale elule ning eeltoodu pinnalt järeldub, et kuritegude toimepanemine ei ole kujunenud tema elustiiliks ega sagedaseks käitumismustriks. Samuti on XXXXXX XXXXXXXX olnud kohtueelse menetluse lõppfaasis koostööaldis, lahenduse leidmisele orienteeritud ning andnud 05.08.2025 ütlusi, selgitades kuriteo toimepanemise üksikasju. Raskendavad asjaolud seoses kõnesoleva kuriteo toimepanemisega puuduvad.

Kriminaalmenetluse lõpetamise võimalikkuse üle otsustamisel tuleb arvestada asjaoluga, et lõpetamine ei ole võimalik, kui menetluse jätkamine on vajalik kas üld- või eripreventiivsest vajadusest. Karistuse eripreventiivne eesmärk tähendab võimalust mõjutada süüdimõistetut moel, mis tagaks edaspidi tema hoidumise süütegude toimepanemisest. Eripreventiivsetest kaalutlustest lähtuvalt on avalik menetlushuvi olemas, kui kriminaalmenetluse lõpetamine ja teo toimepannud isiku karistamisest loobumine võib tingida tema poolt uute kuritegude toimepanemise. Seda hinnatakse lähtuvalt isiku varasemast karistusest, menetluse aluseks oleva teo toimepanemise asjaoludest ja teo iseloomust. Üldpreventiivsest aspektist on avalik menetlushuvi olemas eelkõige siis, kui teo toimepanemise viis, valdkond, tagajärjed või samaliigiliste kuritegude suur arv ja ühiskonnaohtlikkus on sellised, et menetluse lõpetamine ja lisakohustuste määramine ei oleks kriminaalpoliitiliselt vastuvõetavad. Avaliku menetlushuvi mõiste on mõeldud tagama seda, et karistusõiguslikud sanktsioonid säilitaksid oma *ultima ratio* iseloomu ja oleksid seega tõlgendatavad karistamise eesmärkide valguses ning tagama, et karistust kohaldataks üksnes siis, kui muudest vahenditest ei piisa ja just selle järele on tungiv vajadus. Riigikohtu praktika kohaselt (otsus nr 3-1-1-85-04 p 16) on oportuuniteediprintsiibiga antud prokuröridele kaalutusõigus, mille eesmärk hõlmab lisaks menetlusökonomiale ka proportsionaalsuse põhimõttest tuleneva vajaduse välistada kriminaalrepressiooni kohaldamine juhtudel, mil see oleks teo asjaolusid silmas pidades ilmselgelt mittemõeldukas. Riigikohus on asunud ka seisukohale, et avalik menetlushuvi võib sõltuvalt asjaoludest teatud juhtudel ajas väheneda ning proportsionaalseks järeelmiks võib olla kriminaalasjas menetluse lõpetamine otstarbekuse kaalutlusel (RKKK 3-1-1-3-04 p 22, 3-1-1-43-10 p 20).

Prokurör, lähtudes eeltoodust, leiab, et XXXXXX XXXXXXXX etteheidetava süüteo kriminaalõigusnormidega kaitstava õiguskorra kui üldise väärtusmastaabi riive heastamine ning tema õiguskuulekale käitumisele suunamine on võimalik saavutada ka muude vahenditega kui kriminaalkorras karistamisega ning võimalik on KarS § 56 lg 1 sätestatud üld- ja eripreventsiooni eesmärgid saavutada ja õigusrahu taastada ka ilma isikut kriminaalvastutusele võtmata. XXXXXX XXXXXXXX on valmis võtma seoses kriminaalmenetluse lõpetamisega vabatahtlikud kohustused tasuda sihtotstarbelise maksena kahtlustuses märgitud summa kolmekümnekordse summa, s.o 1638 eurot prokuratuuri poolt juhuvalimiga määratud Ukraina-teemalisele heategevuslikule organisatsioonile ning tegema 75 tundi üldkasulikku tööd. Prokuratuur leiab, et eelnevaga on eripreventiivsed kaalutlused XXXXXX XXXXXXXX suhtes täidetud ka kriminaalkaristust mõistmata. XXXXXX XXXXXXXX on ütluseid andes kinnitanud, et ta ei soovi panustada Venemaa Föderatsiooni

agressiooniakti ning suhtub sellesse negatiivselt. Samuti tagavad määratud kohustused selle, et XXXXXX XXXXXXXX tajuks vahetult, et tehtuga kaasnevad reaalsed ja majanduslikud tagajärjed.

XXXXXX XXXXXXXX suhtes kriminaalmenetlust otstarbekuse printsiibil lõpetades on täidetud ka üldpreveniivsed kaalutlused, sest saavutatud on kindlus, et õigusnormid kehtivad kõigi suhtes ega kahjustata ühiskonna usku õiguse kehtivusse. Riik reageerib õigusrikkumisele ning kuriteo toimepanemisele järgnevad reaalsed tagajärjed. Kriminaalmenetluse lõpetamine tingimusel, et kahtlustatav tasub sihtotstarbelise makse summas 1638 eurot ning sooritab 75 tundi üldkasulikku tööd 6 kuu pikkuse tähtaja jooksul, on proportsionaalne ning täidab nii üld- kui eripreveniivseid eesmärgi.

Ülalkirjeldatu tõttu ei ole otstarbekas XXXXXX XXXXXXXX kriminaalkorras karistada, kuivõrd võib eeldada, et juba läbiviidud kriminaalmenetlus ning kriminaalmenetluse lõpetamisega kaasnevad kohustused on piisavad isiku mõjutamiseks. Seega on kohaldatav vahend kohane ning XXXXXX XXXXXXXX tunneb määratava kohustuse kaudu vahetut, arvestatavat ja sisulist mõju. Seetõttu kuulub kriminaalmenetlus lõpetamisele KrMS § 202 alusel. XXXXXX XXXXXXXX puhul ei ole alust arvata, et kriminaalkorras karistamata jätmine võib tingida kuritegude toimepanemise jätkamise.

Kui XXXXXX XXXXXXXX määratud kohustused jäävad tähtjaks täitmata, uuendab prokuratuur kriminaalmenetluse.

Eeltoodu alusel ja juhindudes KrMS §-dest 202 lg 1, lg 2 p 1, 2, lg 3, lg 7 prokurör määras:

1. Lõpetada kriminaalasjas nr 23913000045 menetlus XXXXXX XXXXXXXX suhtes.
2. KrMS § 202 lg 2 alusel kohustada XXXXXX XXXXXXXX:
 - 2.1. KrMS § 202 lg 2 p 2 kohaselt tasuda 1638 (tuhat kuussada kolmkümmend kaheksa) eurot sihtotstarbeliseseks kasutamiseks Ukraina Kultuurikeskus MTÜ registrikood 80167576 IBAN EE401010220229090221.
 - 2.2. KrMS § 202 lg 2 p 3 kohaselt teha 75 (seitsekümmend viis) tundi üldkasulikku tööd. Üldkasuliku töö tegemisele kohaldatakse KarS § 69 lõikes 2, lõike 4 teises lauses ja lõikes 5 sätestatud.
3. Määrata kohustuse täitmise tähtaeg:
 - 3.1. KrMS § 202 lg 2 p 3 alusel määruse punktis 2 määratud kohustuse täitmise tähtjaks määrata 6 kuud, s.o. 08.04.2026.
4. KrMS 4. peatükis loetletud tõkendite ja muude kriminaalmenetluse tagamise vahendite tühistamine: ei kohaldata.
5. Asitõendid või äravõetud või konfiskeerimisele kuuluvad objektid:
 - 5.1. krüptovaluuta vahendusplatvormi Binance konto väljavõte XXXXX_XXX-XXXXX_XXXXXXXXXX_XX_XX_XXXX_X.XLSX säilitada KrMS § 126 lg 3 p 1 alusel pärast määruse jõustumist Kaitsepolitsei ameti andmehoidlas.
 - 5.2. sotsiaalmeedia Telegramm kanali XXXXXXXX XXXXXXXXXX (aadressil x.xx/xxxxx_XX_XXXXXXXXXX) sisu säilitada KrMS § 126 lg 3 p 1 alusel pärast määruse jõustumist Kaitsepolitsei ameti andmehoidlas.
6. Andmekogus ABIS ja riiklikus süüteo menetluse biomeetriaregistris sisalduvate andmete kustutamine: andmeid ei kogutud.
7. Kriminaalmenetluse kulud: menetluskulud puuduvad.
8. Vastavalt KrMS § 206 lõikele 2 tuleb kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia viivitamata saata: kahtlustatavale, tema kaitsjale ning kahtlustatava elukohajärgsele kriminaalhooldusosakonnale.

Kahtlustatava kinnitus

Olen käesoleva määruse koopia kätte saanud. Minule on selgitatud kriminaalmenetluse lõpetamise alust. Nõustun kriminaalmenetluse lõpetamisega KrMS § 202 alusel. Olen kohustusega nõus ja selle täitmiseks võimeline. Olen teadlik, et kohustuse tähtaegsel täitmata jätmisel menetlus uuendatakse.

Olen menetluse lõpetamise ja määratud kohustustega nõus:

Margaret Beres
abiprokurör

Xxxxxx Xxxxxxxx
kahtlustatav

Alik Karajev
kaitsja